

DOMOVINA

Uvodništvo

je na Schillerjevi cesti št. 2. — Dopolne blagovilne frankirani, rokopiši se na vračajo.

Štampa trikrat na teden, vsak ponedeljek, srede in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, nazre: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vrn. Načinoma se pošilja upravnilično, plačajo se vnaprej.

Na izpustno

se plačuje od vsake petti-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za velje inserate in množkratno inserat, v maten popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

0 avstro-ogrski nagodbi.

O avstro-ogrski nagodbi pišejo danes na vsi večji listi ne samo našega cesarstva, ampak celega sveta. Zanimiv je članek, ki ga je o tem priobčil to dni „Berliner Börsencourier“, ker podaja vrsto in točno sliko tega važnega in zapletenega vprašanja v njega sedanjih fazah. Članek pravi:

„Sedemletna vojaka za nagodbo postaja po vseh praskah in bitkah, po vseh nevarnostih, v katerih so bili vojskovođe in v katerih je marsikateri general posebej v Avstriji poginil, naš v tem trenutku, ko je še blizu konca, najostrejša. Ogrski vladi je prav gotovo znano, da jemlje nase veliko odgovornost s tem, da stavi na avstrijsko vlado zahteve, ki se naravnost ne dajo spoštiti, čeprav ve, da je nevarnost, da bi se nagodba vsled tega lahko popolnoma razbila.

Čprav je dr. Wekerle odličen državnik, je vendar ogrska vlada samo izvrševalni organ kompaktne velike večine ogrskega parlamenta, katere (večine) zastopniki so v ogrskem ministru in branijo pravzaprav samo mnenje meš, stoječih za njimi. Polodaj avstrijskega ministru je mnogo bolj nesprejeto, kajti avstrijski parlament, kakršen se je poročil iz svojih volitev, izvršenik na temelju svoje volilne pravice, je razstrgan in ne stoji sklopo v eni fronti za ministri. Maščari so vedeli, da bi avstrijski ministri nikdar ne mogli podpisati nagodbe, ako ne dovolijo Ogrski vsaj zahtevane ugodnosti in da bi Maščari brez tega nikdar ne privolili v to, da se kvota poriva. Kaj se je pa zgodilo? V sedanjem trenutku so Maščari postavili nove zahteve: zahtevali so, naj se ogrskim papirjem priznajo ugodnosti na ta način, da bi je avstrijski uradi in avstrijska sodišča sprejemali kot karcije, naj se premeni regulativ avstrijskih karnic in v tej smeri, da bi bilo karnicam dovoljeno nalagati svoje gotovine v ogrske rente. Vrha tega so zahtevali, da bi na Ogrsko vveličala bolesniška uredba bila zvešana v vsako bolesniško uredbi na ta način, da bi se desiala in podaljšala praga kočica-boheminske bolesniške do Anzeberga. Zastoj se bila vsa prisadovanja progovorit ogrske vlade, naj opusti te spretno formulirane zahteve, katere so take, da sjen agled v večeli drvineje in strde; ako niso bila vedel tega pogajanja naravnost pretrgana, bila so vendar nepriznana odgodena in ni se doletela dan, kdaj se bodo konot nadaljevala.

Maščari so slišali, ako smemo tako reči, kakor polt v svojo hitico in čaka, da pridejo Avstriji sopot k njim, dočim si Avstriji čimljajajo, da imajo

pravico zahtevati, naj Maščari popuste. Ogrska vlada pravi, da mora podati parlamentu, ki se smide zopet 10 okt. definitivno poročilo o tem, ali se je nagodba poseročila, ali razbila.

Ta grožnja sveda v Avstriji ne utinkuje, kajti v Avstriji le predobro vedo, da so bili mnogokrat kategorično proglašeni sedajni termini, ki so pa bili še vsakokrat podaljani, zadajše so je to zgledilo letos spomladi, ko so bili proglašili velikonočne praznike za tak zadnji rok. Gotovo se tudi to pot ne bo drugega postopala. Vendar se ne da še danes doletiti, kak obseg bude še imelo vprašanje o nagodbi.

Graf Apponyi je v svoji stranki še izjavil, da bude Ogrsko speljalo reciprociteto, ako se nagodba ne sklene in da bude vladalo do 1917. l. ko pototežno trgovinske pogodbe s tujimi državami, med obema državama polovicama nekako provizorično razmerje. Vrha tega je dejal gr. Apponyi, da bi bilo z ozirom na sedanje neugodno finančne razmere na Ogrskem naravnost blaznost — njegove lastne besede — ako bi mislili na to osenovati svojo samostojno državno banko. V tem oizmu mora vsakdo pritrđiti vročekrvnem grofu, kdor pozna gospodarstve razmere na Ogrskem. Manj verjetno je pa, da bi avstrijska vlada prepustila ogrski državi polovico večine ugodnosti skrapne avstro-ogrške banke, ako bi se pogodbe ne prišlo.

Konečno je nastopil čas obročana, tudi najmiroljubnejši državniki v Avstriji, ki so vedno priporočali spravo, so prepričani, da je nadalje nemogoče, da bi Avstrija morala vedno nositi največja bremena tega sporazumljanja brez nikakih dobičkov, kateri pripadajo vsi Ogrski. Vrha tega se še vsaj toliko v nadi, da je v sedanjem trenutku zmaga zdrava pamet in da najdemo obliki, ki bude omogočila obema vladama in obema parlamentoma, da bi zabranila razbitje gospodarstve zajednice med Avstrijo in Ogrskom.

Minister vnanjih reči bar. Aehrenthal si prizadeva s vsem svojim vplivom vplivom, posredovati med obema pripravljajoma se strankama. Tudi cesar se odkritočrno trudi omogočiti nagodbo.

Maščari so vendar, kakor je videti, ne drnjejo prekoračiti demarkacijske črte, katero jim je varial parlament v svrhu sgradbe ali sestave nagodbe. Nemajhno posornost vrbja te in je tudi s človeškimi stališča solo znamenito, da je cesar posral prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda na posvetovanja. Velike sadije, katere je cesar in za njim tudi nadvojvode Franc Ferdinand dovolil ogrskemu ministru gr. Andrássyju, so bile gotovo v zvezi z vprašanjem

ustavnih garancij; razume se pa samoočebni, da se je v teh avdijencah pretresal glavno polotaj, ki se je vsled nagodbenih težav posebno poostiril. Govoril se, da ako cesar ne opusti svojega odpora proti ustavnim garancijam, katere bi, ako bi bile sprejete, znatno prikrajšale vladarske pravice ogrskega kralja, da bude Andrássy izvajal in tega posledice. Došlo bi v tem slučaju sveda tudi do krise ogrskega ministerstva, v koalicijo bi bila vršena haklja — in potem z Bogom nagodbi!

V najkrajši dobi mora priti do rešitve — do kakršne, je danes težko reči. Kako bude jesakto krščansko soc. stranka, proti Ogru — bošemo videli. Ta stranka je vedno zagovarjala skrajno radikalno postopanje proti Ogrski. Sedaj je najmočnejša stranka v parlamentu, najtrdnjša opora Beckove vlade — imela bude priliko pokazati svoj radikalizem v praksi. — Krščansko socialni gospodi pa odgovoriat, katero prevzamejo v tem vlevašnem vprašanju, nikakor si po volji, zato se ne začeli previdno umikati in se skrivati; radi bi prepustili vodstvo in odgovornost drugim strankam — da bi po svršenih rešitvi nagodbenega vprašanja — podeli sadove ugodne rešitve — ali se pa kot edini zagovorniki avstrijskih koristi vrgli na one, ki bi sklenili neugodno nagodbo. Tako bi na vsak način njih stranka imela velike koristi od nagodbe — spati je pa, da bude druge stranke spoznale to zvitno kaznato kršč. socialce ter je privlele priznati sarvo in se odkrito vpleleli nagodbenega boja.

Politični pregled.

Bosnaški dožet.

Štajerski dožetni zbor.

Št. 30. septembra. Med drugim je predloženo poročilo deljnega odbora o spremehi § 19. gnilnik saredb za vojvodino Štajersko in poročilo o podaljšanju krajevne koleznice Gleisdorf-Weis do Angera.

Tekom seje stomejšajeta poslanca Sedlasock in Berger izvazno vrdnerebrnega potoka, oigramo Kabe. Pod. Rokitanaky stomejšaje svoj predlog za napravu troje novih strošič, jednega tudi na Sp. Štajerskem in pravi, da bi morali tudi ubožni sakonski otroci uživati iste dobrote širokih kakor sakonski. Naj bi snilivi tedaj ubožni sakonski otroci podpora, a stanovali bi naj pri starih. Predlog se je izročil finančnemu odelku.

Med predlogi omenjamo predlog poslanca Oruga in tovarilav za uređitev Dravinje.

Četki dožetni zbor zgrublja svojico odmerjen čas z večinoma glasnimi dožetami in brezposelnimi glasovanji. Četki poslanci so postarili potrebo velike reforme, Nemci so na usta poslance Kppingerja izjavili, da nimajo v načelu nič proti temu — člani volilnega odelka pa se počajo z vsami možnimi vprašanji, same se z velike reforme, s katero tudi to pot ne bo nič.

Karakteristično za kršč. socialno stranko je to, da je celo kršč. socialno delavstvo nitjzavstrijske ogrskoce protestiralo proti Gussmannovi volilni reformi za dožetni zbor. Da se Gussmannov statut na volilno pravico današnjake delavstva ni poročil v polni mazi, zabraliti se je odločena nastopa socialne demokratične predstavnice, kateri so ministromu predsednika Becku izjavili, da bude vlada zadelva vsa odgovorna za posledice, ki bi jih stegnile imeti sprejete Gussmannovega predloga. Vlada si je na to prizadevala oblažiti nasprotstva in progovoriti krščansko socialno večino, da se sje predlor spremeni glede splošne kurije na Danaj v tem smislu, da naj ima na Danaju vsakdo, ki je 24 let star in ki hiva še tri leta v mestu, volilno pravico. V mestih po doželi imajo v splošni kuriji volilno pravico pa samo oni, ki bivajo tri leta v mestu in ki imajo v sjen občansko pravico.

V doželnem zboru Slecken je stvil poslanec Karol Türk in drugovi take predlog: „Četki dožetni zbor izraza svoje prepričanje v tem smislu, da je izpladovanje davnice ali dijet članom državnega zbora tudi na 2%, mesečno dobe politnih politične novotarja družljive vrednosti, katere je sposobna raziti“ in odkodovati pravni četi ljudstva ter odvrniti važnost od narodnega nastopstva in vplivati na poslanec v postkaptivnem smislu.

Sveboke politične vesti.

V Servantopolja na Ruskom je vdrto troje neznanih ljudi v čestnikih običaj na čvrtično vojaka, v kateri je nameljen breustovski polt, streljalo in takko ranilo jednega čestnika. Neznanci so ob običnem razburjanju vtili.

Danajska „Montagrevue“ piše, da je nastal raspor v smetki krščansko-socialni stranki: Lauger so pusti kršč. socialce v vladi, Gussmann bi pa bil rad minister. Lauger hoče na vsak način strnglaviti avstro-ogrsko nagodbo.

V Belemgradu so zaprli nedavno urednika protinarodniškega lista „Za otadžbino“ Novakovića in brata Makšina. V jeli pa sta se sama umrtila. Nekateri ljudje pa trde, da je policija umrtila.

Na shodu zastopnikov galitskih mest v Lova se je sprejela resolucija, ki zahteva splošne in jednake volilne pravice za dolžni obor galitski s primerno zastopovom mest. — K delu sestankov galitskih, grof Badenja se je podala 29. sept. nov. dan. deputacija 40 mest, ki je zahtevala splošne in jednake volilne pravice v delu obor galitski. Badenji je dejal, da upa na srečno reformo volilnega reda, same česa je treba, da se nasprotovata raznih strank sblajši.

Vlado na Badenem je zastopil Friderik II.; novi voliki vojvoda je star že 50 let in je najstarejši sin zarotna volikova vojvoda Friderika I. Moravski čelki visokobolci so manifestirali na volikem oboru v Vilhava za drugo delko vvedilnice v Brus.

Dopisi.

iz Celja. Kakor so že liti poročali, je dovolilo c. kr. namestništvo v Gradcu s odlokom s dne 2. septembra 1907. oddajo gostilniške obrti g. Roberta Diehla gop. Josipa Stajcarja v najem, ker je svačevalo dokazano bolohost g. Roberta Diehla kot važen razlog za oddajo v najem in ker je svačevalo dejstvo, da pri gop. Josipu Stajcarju ni nobene ovire v smislu obnartega reda.

Ker je bil s to raznoho prednagubn odlok mestnega magistrata v Celja, ki ni dovolilo te oddaje v najem, sagal je celjski občinski zastop volikanski hrup, kakor da bi se s tem odlokom ogrožila celjskim Nemcem največje krivice. Občinski odbornik g. dr. Kovatschitch je imenoval ta svačevalo „ein krasser Fall“, in sveda je bil sprejet predlog, da se občina pritoži noper omenjeno svačevalo c. kr. namestništva v Gradcu.

To vpitje in ta štirirana nesodaovojnost se mora imenovati saravnost prednost, če se pomisli, kako radečarni se mestni očetje za oddajo v najem gostilniške in celo špaginarske obrti, če so gre za nemške predloce.

Mestni magistrat je dovolil v zadnjih letih oddajo sledočih gostila, ohr. špaginjar v najem: 1. Gostilne Matilde Smezal na Grabus Slov. 4. na Franca Kascha; 2. gostilno „zur Krone“ brator Raininghaus na Florijana Bayer; 3. špaginjarje sedaj še umrlo Marije Zauger na namestnika Roberta Zauggor; 4. gostilno sedaj rajnega Gustava Pallos na Matilde Dvornach; 5. gostilno Gajschek v Gralski ulici na Jozefa Kotonajca; 6. špaginjarje Marije Janesch na Glavnem trgu na Antona Frevtza; 7. gostilno Ernesta Fasniger na Glavnem trgu za Josipa Sekalitch; 8. gostilno Lovrika Kessar na za Jozefovom trgu na Karla Schantla; 9. gostilno Marije Kaudacher na namestnika Iv. Hahjans; — poseba pa v zadnjem letu 1907: 10. gostilno Antona Altziebler v Gralski ulici na Josipa Verchnigaj; 11. gostilno „Deutsches Haus“ na Gustava Urprung; 12. gostilno Karla Morita na Jozefovom trgu na Marijo Medved; 13. špaginjarje Karla Toppe, Begogussja na Franca Raininger, trgovca v Celja; 14. gostilno konzorcija „Stadt Wien“, Bismarkplatz na Jakobha Heisenberga.

Is takh stalojse ne vidi, kako lahko je došlo oddajo v najem gostilniške konzorcije v Celja, in je naravnost nečestna, kakaj se jo te oddajo v najem Slovencem Roberta Diehla svačevalo, oči vridi nemških predlocev pa se je dovolilo.

Če je c. kr. namestništvo sprejelo avtonomno raznoho mestnega magistrata v Celja v svačevalo Roberta Diehla, je storilo le svoje dolžnost, da svačevalo največje krivice.

Vedeli bi vendar radi, kakini razlogi so obotajali za oddajo v najem gostilniške obrti občinskih zastopnikov Karla Morita in Karla Toppeja lanškoga leta.

V stalojse Karla Morita oddala se je gostilniška obrt v najem celo šenki Mariji Medved; sploh so bili skrajni vsi stalojse taki, da bi se moral predločiti. Pri tem so zmome pruzruti, da je mestni magistrat poseba radečarn s oddajo špaginjar. Razven se imenovanih stalojse je dobi špaginjarje tudi Gustav Stieger, trgovec v Celja.

Ti stalojse navrajajo se v ilustracijo celjskih razmer. V ilustracijo tolar, s katerimi se morajo braniti Slovenci, če prosto le za mrvico pravico, in v ilustracijo hinavštine nemških „kulturtragarjev“, ki kar svačevalo, če zahtevajo Slovenci svojo pravico, kar pa ne sme imenovati c. kr. vridi.

iz Svetojanske doline. Ako potopis je Poljčan po krasi in rodovitni Dravinjski dolini, se boš čudil, kako močno je pogalno nemrto ted se svoje korenine. Znanajo delo doline je skoro čisto nemško; nemški napisje te postnavljajo na gostilnicah in trgovinah, nemški so napisje na srednih potočjih. Na poljčinskih postaji čakata dva poštna voza: „K. k. Post Maxxa“ in „K. k. Post Gombitza“. Čudno te dirne poseba nemški napisje na poštnem vozu za slovenski trg Makole! Poštni urad v Lohah ima samo nemški napisje; slednjeje tam le za silo slovenske vešč srednik. In tako gre to naprej. Pravijo, da je to izvajanje slovo prebivalstva od strani c. kr. polje. To je res; a me je tudi, da se prebivalstvo ne zmeni za to izvajanje. Polovica ga je štajerskanskega, polovica pa klerikalnega — več pač ni treba govoriti. Drž. poslanec je — Pitšek; če stiklje kakh škodli, hajkaja proti — slov. naprednjakom, ker se boji, da bi stignili ti tako „verni“ voliči vendar sprevideti, da je njegovo poslanstvo piskarje in njegova „gospodarstva“ močnost le za gostilne „Slov. Gospodarja“ in „sarvoda“ voliča. Kar je po dolini pametnih ljudi, pa lenjo v nemški tabor, ker je pač umerno, da se ne postojajo dobro v družbi „sarvoda“ Pitškovi voličev. Slovensko napredno gibanje pa spi; velika ideja je malha majhne in nedelarne ljudi! — Omenil sem že, da neolje vae voljeje gostilne in obrti po Dravinjski dolini nemške napisje; ne najdeš v Pekla, Poljčansk in Lohah večje slovenske gostilne. In kako bresobirni in odelni se ti slovenskih grobev pijani nemški gostilničarji Slovencem obrti je le malo, da bi bilo dobiti dovolj kapitala. Krog in krog je dovolj guslov, Dravinja vadi vedno sila tudi za elektriko — pogojje mnoge za obrt in industrijo, katera bo neovomno ta zar. crotela. Fotem pa bo ilo a Slovenci po dolini naglo naradol, ako ne bodo ustanovili slovenskih podjetij! Približno tudi minogredo da ima „Ljudska posojilnica“, lastnica Begorachkovega vrvica kisle voda, nemške napisje na hihi, na tabli ob veliki cesti in na steklenkah. Ako se kaj tacoga ogodi na selenskem lom. — Z ljudsko izobrazbo stoji slabo. Lokka sola širi nevržno nemskitarstvo, ne manj „slovenska“ konjlika oholika sola. Za bralna društva pa je klasičen primer „Rajno društvo v Židah, katero je narnčeno na — s izvedov „Slov. Gospodarja“ in s izvedov „Kmetovalca“. Tukh s izvedov „S. G.“ svari širi — Korolčevro rodoljubje in klerikalno „narodno“ svačevalo. Ali res ni sitogar, ki bi predločil Dravinjsko dolino; k svedom narodoma širivnja?

iz Vuzenice. Zadnji dopis iz Vuzenice je vplival bolj kakor smo si mislili v prvem svačevalu. Vplival je ugodno na naše narodno mnenje, razbaril nemčarje in vcepil malo straha pravim Nemcem okraj Drava.

Neprijetno je dirnilo nemčarje in Nemce, da smo povetili nekaj vrtic našo narodno svačevalo. Le mirno kri! Enako bomo večkrat storili, ko bomo česa s našimi razmerami na čistom. Šaj nas loči le Drava!

Čprav se pri nas ne napete razmere, imamo toraj doma dovolj dela, vendar si večkrat šelimo posetiti Meto. Ali kam naj se podamo, ko ni na celi boji Meti onega slov. lokala, Nemcem pa vendar ne bomo nosili nekkih novov in se se izpostavljali nevarnosti, da se nas ven vrže. Napravite si toraj svojo gostilno in videli se bomo večkrat v se eden drugemu tolažili in vspodbujali v takh težkih časih. Kdor si misli, da je s onim dopisom že vse storjeno, ta se moti in kaže naljno naravo. Nikar od vseolja poskajovati radi tega, da se je drezalo v sarvovno gnečo. Nemčarji in Nemci bodo od udaj naprej še bolj se vas pasili in vam postaknili škodovati. Zato na strmo in na delo. Ojčite se s tem, da privabite na Meto nekaj slov. rokodelcov. Ti vam bodo največja opora v težkem boju, naš denar pa pojde v vaše roke.

Poltagoma — ko bomo imeli svoj lokal in več svojih ljudi — bomo lahko mislili na kako veselico, če se in drugoga naznema vsaj v strah in grozo našim sočedom. Ne pustimo jim tistoga veselja, da bi mirno ustavili sadov njih bresvetajnega odiranja. Davi se pa morda kateri ne bo bal priti k veselici, zahtevali bomo od politične oblasti primernega varstva, vsaj takoga, kakortnega se utiralo nemčarskoga trgovca rodo. Pri tem pa bomo mogli zagotoviti politični oblasti, da se bomo sdrali vseh a slajkih šal, kakortnih se navadno postaknjejo naši Nemci (glej na soboto) in pri katerih se gre za slovensko širivnja.

Nič napetnega ne bi tudi bilo, ako bi začeli misliti na skupne ideje v bližnje krise, pri tem vam poljeoma na roko mi Vuzenični prav radi. Moria ni še vse izgubljeno! Kakor je silisti, je na Pernichal še nekaj slovenskih orotarjev, ki stoji neomajljivo za svoj narod. Izletniki naj bi prišli s takimi slovenskimi kmoti v dotiko, s čimer bi bilo mnoge storjeno za naše

Pepetnik.
iz Lohah ob Svetoj. Ker se že do časa ni nikdo oglašil, si

dovoljevanj jas kratko omeniti lepo slavstvo, katera so je vridila v Lohah ob prikliki blagovoljenja nove brigadnice in novega guslnega postolja. Vas je obklicla ta dan praznično obklic, obklicnata, poseba pa guslnih društrev in vseh sočedom krajev je bilo prav mnoge. Strli se doneli po dolini, godba je igrala poskočne komade. Videlo se je, da so se Lohahani na vse načine potrudili, da bi človeško sprejeli svoje goste in predločili imenitni dan. Zato je popolnoma opravičeno pohvaliti bralovrški gop. kaplan trud vačšavov in g. sadolnika letnika pošarane brambe ter orisal telarvno nalogo, ki je ima izvrševati vsako narodno in delarvo društvo. Ljudstvo je krazmema govora naravnost pritrjevalo. — Kot sokola pa je me motil in jevil „elementni“ govor zastavonoh mozirake pošarne brambe, ki je prodajali svojo dolgočasnno „elementno“ močnost v govora, katera ga je baje že pred poldragim letom na pamet našeli. V tem govora se je prikrito zalastaval v „Sarvinskega Sokola“. Tega „elementnoga“ moda in njegovo „delovanje“ pa vedo itak „fuziranci“, slasti napredni Moerčan „o zaslugi cesti; slasti nemimo, da ne čela moziraki pošarni brambi nobene časti.

Sokol.
Z Vuzenice. Zadnji dopis iz Vuzenice je vplival bolj kakor smo si mislili v prvem svačevalu. Vplival je ugodno na naše narodno mnenje, razbaril nemčarje in vcepil malo straha pravim Nemcem okraj Drava.

Neprijetno je dirnilo nemčarje in Nemce, da smo povetili nekaj vrtic našo narodno svačevalo. Le mirno kri! Enako bomo večkrat storili, ko bomo česa s našimi razmerami na čistom. Šaj nas loči le Drava!

Čprav se pri nas ne napete razmere, imamo toraj doma dovolj dela, vendar si večkrat šelimo posetiti Meto. Ali kam naj se podamo, ko ni na celi boji Meti onega slov. lokala, Nemcem pa vendar ne bomo nosili nekkih novov in se se izpostavljali nevarnosti, da se nas ven vrže. Napravite si toraj svojo gostilno in videli se bomo večkrat v se eden drugemu tolažili in vspodbujali v takh težkih časih. Kdor si misli, da je s onim dopisom že vse storjeno, ta se moti in kaže naljno naravo. Nikar od vseolja poskajovati radi tega, da se je drezalo v sarvovno gnečo. Nemčarji in Nemci bodo od udaj naprej še bolj se vas pasili in vam postaknili škodovati. Zato na strmo in na delo. Ojčite se s tem, da privabite na Meto nekaj slov. rokodelcov. Ti vam bodo največja opora v težkem boju, naš denar pa pojde v vaše roke.

Poltagoma — ko bomo imeli svoj lokal in več svojih ljudi — bomo lahko mislili na kako veselico, če se in drugoga naznema vsaj v strah in grozo našim sočedom. Ne pustimo jim tistoga veselja, da bi mirno ustavili sadov njih bresvetajnega odiranja. Davi se pa morda kateri ne bo bal priti k veselici, zahtevali bomo od politične oblasti primernega varstva, vsaj takoga, kakortnega se utiralo nemčarskoga trgovca rodo. Pri tem pa bomo mogli zagotoviti politični oblasti, da se bomo sdrali vseh a slajkih šal, kakortnih se navadno postaknjejo naši Nemci (glej na soboto) in pri katerih se gre za slovensko širivnja.

Nič napetnega ne bi tudi bilo, ako bi začeli misliti na skupne ideje v bližnje krise, pri tem vam poljeoma na roko mi Vuzenični prav radi. Moria ni še vse izgubljeno! Kakor je silisti, je na Pernichal še nekaj slovenskih orotarjev, ki stoji neomajljivo za svoj narod. Izletniki naj bi prišli s takimi slovenskimi kmoti v dotiko, s čimer bi bilo mnoge storjeno za naše

stvar. Eden spivov in svačevalo postakni lahko mnoge stori pri svoji sočedom, samo potkrovlji ga je treba in mu dati razumeti, da ni še vsen konec, čeprav se v cetrkah in letih delajo v naš pogin in čeprav vsi razni pritopecni Mihojanci se obnartogotno za meč odri. Naši guslovi so šli res rakom švigit in polsem pat, bomo pa vsaj bolj na mira pred namškimi oderah naše strme vrbe obklic, valde ter mislili na boljše bodočnost. Človešev naš kmot ne more delati, a roči lahko, kar se se rešiti da: golo strme bregove in pa svojo naravnost. Reči mora svojemaz avsprotik: da tu in ne naprej!

Leta 1848. je bila odpravljena tiaka, grofovi so nehali gospodariti, kako veselje je navlečalo pri naših prednikih! Njih nasledniki pa lenoma nepot pristovoljavo v tlačanski jarem. Kaj je drugoga naš kočar, kakor tlačan? Tlačaniti mora s svojo družino večkrat nemškemu posestniku, ob vsaki priliki ma mora biti na razpolgo. Njegovi sinovi in čdere niso svobodni since so starši takoj bres strehe. Da tlačani, stajni so v pravem pomenu besede! Na nas sarvovnih je leščo, da se temu lenenja v kočarski jarem v okom prida.

Ker je zadnji dopis nemčarje močno razbaril, povedati jim moram se to le:

Effijant je hbrabi grški narod isdal, Milota je isdal na moravskem polju avstrijske Slovane, on je kriv vsava trpljenja naloga in — Judet likarjot je isdal Sina Botjara. Nemčarji v lepi družbi se nakajate! Pritel bude čas, ko se bodo isdajaje Nemci sami sarvovovali in iz svoje srede postaknili.

Narodnjakom pa kličem, ostanite trdni kakor skala in naročite si slov. časooplov, da se boste letali od Posticja do Pilata, ko bodo kaj o vas poročali, kakor se to za zadnjič pripetilo.

Slovenske novice.

Štajerske.

— Celjski Sokol namenzajo vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom, da se otvori v nedeljo dne 6. okt. t. l. zopet telovadni telaj za gojence. Telovadba gojencev bude vsako nedeljo popoldne od 2. do 4. ure in sicer pod vodstvom dobrega sokalskega vadičelja br. Kulčarja. Pevk v telovadbi je za gojence brespladen. V interesu trgovcov in meštrjev je, da dovolijo svojim atencem obklicavati sokoloko telovadbo in da pasije na to, da se tudi dečki znanljivo učolajajo telovadbe, ker „Sokol“ delajo pred vsem na to, da postanejo dečki dobri, značajni in krepki mošje, ki so v svojem polticu vstrajni, delarvi in poštni, katerim je bilo rospitjeno lepo vedanje še v vrgodni mladosti, strukta, „Sokol“ delajo na to, da vagoji izredno mn mladice v krepko značajne in bresklesne slovenske moše, ki bodo zmoini preskrbiti sebe in svojo družino s kruhom, ki pa bodo tudi karticeli s svojim delovanjem čestoviti. Celjski Sokol prikajaje točaj, da bo vsak slovenski meštr in trgovc postaknil svoje atence v to najboljše narodno šole.

— Iz Celja. V nedeljo, dne 29. sept. isdale je kakih 30 celjskih sokolov paš v Šmartno v Rožni dolini! Ne pota se se vridle redovne vaje. Kljub slabemu vremenu se je nadaljeval slet v prijem Šmartin. V gostilni pri Stajcarju so bili sokoli prijzno sprejeti od tanejšnjega sadolčičelja g. Kravca in od prvakoga špora. Na področje g. sadolčičelja zabrali so je brat podarostar dr. Gvidon Bernec; brat sadolčik Jozef Šartak preločivši

— Vrednotenje temeljnih Slovenov
Vas je zapel izminski možak zbor
pod spretnim vodstvom g. načelnika
Kvaca par lepih pesmi s posebno iz-
virnostjo in s čim čustvom. Kmalu
je zvedelo najbolje spremljalje
med domaćini in soki, začela se je
oprijela naša, ki je kotala s
plesom. S tekmici vrcem nastopili so
nekoli gostujočih Šmarcov, v katero
so govore spet kmalu povracje. Vrlin
Šmarcovin kropak Nasdar!

— Kad rjajk prof. kanđ. gosp.
Fr. Štek iz St. Pavla v Bar. dolini
je imenovan učiteljem na c. kr. Te-
rezijskolu na Dunaju. Režija sreča
— Slovenca!

— Imenovanje. Določeni sodnik
svetnikov je imenovan g. sodni svetnik
I. Ehrhart v Celju. Naj na sluzi to
v medobčini za neomovno nemške
napede!

— Imenovanje v sodni službi.
Sodnim pristavom je imenovan av-
strijant g. Ant. Zolotek. — Sodnikom
v Šmarji pri Jelkhu je imenovan gosp.
Ant. Mladik, sodni pristav v Postojni.

— Pustno spreminanje. Gospod.
Ferdin. Zmazar, dosedaj politna od-
ložitaja v Velikovec na Koruškem je
imenovan za počtno opravilajco v
Ortihu pri Celju.

— G. Štepan Iv. Hribarova na-
pada „Slovenca“, list. 230, radi ude-
ležbe na shodu narodno-radikalnega
društva v Celju. Nar. radikalno di-
kajstvo bo dalo na izvajanje „Sloven-
čeva“ primeren odgovor, ako se na to
zadele — vrediti. Mi je konstatirano,
da se je g. Štepan Hribar udeležil obd-
zborna nar. rad. dr. društva „Pravota“,
ni ga pa bilo na shodu narodno-rad-
ikalnega društva zaseda — in s tem
je, spet pribli krašen primer izjavil-
vosti ljubljančaka duhovniškoga dnev-
nika. Dejstvo govori samo zase jasno
dovolj.

— Paganje vsem poslancom „Ja-
noslovenskega kluba“ — to je parola
„Slovenca“ in vseh zjgovih katoliških
občev. V nedeljni list. 234. ki na
prvi strani odprl veleklavirsko tek
narodnih ljudi. V vrvodniku je pod na-
zlovom „Jugoslovenski ministri“ ob-
glavil Ploja, v drugem članku pa Spi-
šiča in Mandiča in rasil tudi Rybata.
„Slovenčeri“ katoliški politiki so ni-
kako se morejo že dvignati nad de-
javno obsorje cerkvenih pometačev, s
notranjo hinavščino svajajo in blišajo
te moke ter skušajo s dohodnim in
vetrajnim obkroževanjem vzbuditi v ne-
razočanih ljudeh neznanje proti njim
in njih politični osebi političnosti.
Da pri tem ti tinitometrični zabredajo
vsak hip v sprostačino najrje vrsto,
je samo po sebi uverno. Evo dokazov:
„Slovenčeri“ zvedali našenja: „Naj nam
bode dovoljeno, da sedaj mi rečemo
razno besedo“. Malo niže inervuje
dr. Ploja: „Izvestni piccino med dvo-
jalni svetniki“. Nadalje pogreva giaslo
slovenskega duhovstva stare laič. da je
bila sodna prekajava proti dr. Ploji
ustavljena, kar je v celodimem tresotku
prvi migljaj „od upora“ — in da je
velik tega Ploja za večno čase prodan
vsih vidiš lid. „Slovenca“ rečena su
to, da se vsako obrednja vedno in
vedno zavračati in obkroževanje, zato
je pomnilja, da ni tako malo blata
vedar obviselo na tako in čna dala
mlinosa, sotranešom in progazanjem
Ploja. V drugem članku spodkopaje
opid Spišiča, iridni o njem, da je
širodajak le v teoriji in da se poma
„polnoma krščanske dake imenovanje,
betsoga istruga soljaka - tryna“. Mandič
dosaucira narvrgar in narvrgar
s narvrgar tako pehotnimi besedami:
„In mislino je, ako ljudstvo vpravljo
glado post. Mandiča, kaj svetovnik je
to, ki se nečajo? V trdniki organi-
zacijski, to vemo, inajo glado tega druge

poljma. A v Istri je družino in ljudstvo
glado vedno s bistrovljni odmi!“
— Hvala Bogu, naj bi se na krasno tako
shodstva, da bi spregledalo in spoznale
te nikotno obkroževanje in bravnostne
bajkale, ki s svoje hinavščine ostrup-
lajo in kajdijo javno življenje in mo-
rale na Slovenskem. Vsem onim pa,
katerim se bližajo oznanjevalci te sorte
morala, kličemo v spomin:

Der grösste Schatz in grassen Land,
das ist kein Mehl der Duesenanti!

— Iz Šaleca. Prerajeno „Kmetijsko
bralno društvo“ v Ločnici pri Zalcu
je s pomočjo nekaterih protokoliških
diletanov privedlo in sprinorilo dne
28. sept. včeraj v šalaki gledališki
družini Finkarjevo dramo „Dirvi
liverca“. To pot smo prvič videli na
šalaskem odru izkajčeno kmetijsko di-
lektano, ki se niso ustrelili tešvarne za-
noga. Režiser jim je bil g. Delakorda
iz Ločnice, ki se je pokazal spretnega
vodjo in diletanta. Premišljeno je raz-
delil vse uloga, ki so nam došla upa-
ljiva. Vsa čast vam in hvale. Upricir-
stev je bila sprav v vsakem občira
srečata, igra naravno živahna. Dile-
tante so bili dobro pripravjeni, da ni
bilo nikjer opaziti niti najmanjše
zadržaje, vendar so bili nekateri v prvi
na odru, vsaki so val kaj sigurno
nastopali.

Kmalu so imeli občinstvo za seboj,
ki je s resnim zanimanjem sledilo raz-
voju tešvarne drame. Nekateri prisori
so res pretrovalji in so marškatvarom
poslušalca izvalili solse v odi. Pa tudi
komični prisori so stikovali na ob-
činstvo.

Prvaka točka niso stor ali
takšni, kakorine bi morali biti. Ra-
čunati je treba s razmeram. Igrati to
ni škodljivo. Zato le pogumno naprej.
Na malo pomoč in podporo se mesto
vedno zanašati. Med posameznimi de-
janji je igrala godba in Nove cerkve
v malo porjavost. Obisk je bil prav
dober, vkljaj negodnam vromosa.
Polaj morskega tudi zadovoljajod
gnoten srek. Naka šelja je, da se
izkrota ponavlja. V drugič šelimo
videti oca Žalčana, koje smo zadnjič
pogrežali. Terej je malo manj komo-
dišete in malo več smisla na dobre
strar. Upajmo, da bo pri prihajajo-
predstavah „lepe vreme“. Usor —
sosedom naše priznanja.

— V St. Petru na Medvedovem
sala je zborovala protikle nedolje
Kmetijska zveza. Upravljali so se tudi s
Benkovičem in pasjini bišom; narvodi
krič socialni mladostni kod strokro-
njaki so izvali g. dr. postanca Ben-
koviča, molenika za dobre strar, svoje
sodlaje in obodili sarvo postopanje
— narodna stranka. Niso napravili
slabo!

— Iz St. Pavla pri Frolodnu.
Ker se zamercvava vrta vesolice a
poštevno dirke na kolezarje pri gosp.
Andreja Marinc in Dolajlvasi zadnje
nedolje radi slaboga vremena ni mogla
vršiti, so ho to nedolje 6. t. m. ob pol
2. popoldne vrtili.

Za občini oboli za priporota
„Sotopaveleka godba“.

— Iz Brusljev. Protobni leden
nas je zapetili g. poslovodja Anton
Stiergar. Proseli so je v Štalu, kjer
otvori lastno trgovino. G. Stiergar je
bil v trgu obče priljubljen in je izval
povod spotovanja. Zastlali je lopo
odhodnika, ki sta na je privedla
„Bokol“ in „Brasl. pevsko društvo“,
naj je bil v obok družnih leden naj-
doharvajih in najmarivrajih članov,
„Bokola“ celo ustanovnik. Koliko hva-
ludnost in spotovanje je utiral v obok
cručnikih, so pokazale lepe napisane
na odhodnici. Za slove na kličemo:
Bodi srečen v Štalu! Štalskancem pa
čustvamo na tako vrcem narodnem
trgovcu!

— Iz Gorjanevgrada. K gos-
darstvu shoda okoli nazna „Narodna
stranka“ shoda okoli nazna je pilajo:
Ugajal je sluzi nastop g. dr. post.
Vinka Jodavlika. Bil je burko po-
stravljen. Za zaspalco g. dr. post.
Jodavlika so glasovali tudi narvodi
pristali Kmetijske zveze, celo
občevrajki narvostanarvajnega de-
hovniškega „Isobrašovalnega
društva“. Proti ni aliho glasoval.
Na shodu je viedalo obče narv-
dneje!

Za Laški try je imenovan sod-
nikom Habert Wagner, doslej okrajni
sodnik v Šmarji pri Jelkhu, tedaj
Nemec. Nemški ministar-rejka Prade
ima dožo roko — in dokler ne bo pri-
sas odločajnega upora proti tako
drami imenovanju in dokler ne bo-
dome imeli ministar-rejaka, se bedome
doživeli več takih slučajev, to se bo
ustvarjala — nemška posest!

— V Brevca pri Bistjakovem je
ustrelila mlada posestnica Marija
Patricz s levko palke svojega moža.

— V Poljčanah ima Delnikova
pivovarica zelo vročkavnega salaga-
tvoja pivra. Nedavno je bil kaznovana
radi bistanja uglednega slovenskega
gostilničarja in ima tudi „Wiedelche“
vlasti v vseh. To gotovo ni rekliama
na slov. odjemalci!

— Pri potdnom uradu v Jer-
mestih so speljali na vas okolike ob-
čine in kraje trkrateca razmajačo
pošte na toden. V Gerličkih, Zagorcih,
Običkih, Šentaku, Mostju in Hlapovcih
dobe 1/2 en poltiki nabiralci.

— V Ormožu so se na kolodvoru
pri predkajanje ponesavili spovednik
Hanka. Prišel je med vrgone in našel
tam svoje smrt. Zapečala vdivo s pa-
tni otvori.

— Iz Fintje. Srebrna porokta sta
praznovala včeraj, dne 1. okt. g. ko-
stilišar v „Narodnem domu“ v Nova Kopa-
čarju in upovna Nisa. Na imena Kot-
ičar in upovna Nisa. Na imena Kot-
ičar in upovna Nisa.

— Iz St. Jakoba v Slovenskih
gorcih. Hranilnica in posojilnica pri
St. Jakobu v Slov. gor. reg. sodnega
s posejnosim savom, ki se je ustanovi-
li dne 18. avg. 1907 je prišla dne
28. sept. so svojim poslovajom; pri-
stopila je k „Zadrzni Zvezi v Celju“.
Dolekrov sodnega je omejen na občirni
st. Jakob in Pledarico ter sosodne
šepaje: Jarosina, St. Marjeta ob
Pussici, St. Jurij v Slov. gor. in Marija
Seetha. Uradiš čas je vsako nedolje
predpolina.

— Od St. Jakoba v Slovenskih
gorcih so nam pila, da je zmanega
„predstoltega“ g. kaplana Rabana mi-
slni potek. 27. sept. buje nek fant v
šepalike protopol. Valod tega viala v
celi fari veliko veselje. Morda su
izvali ordinarist svoj guboko sodlajo
in ga prestavi prav kmalu kam
druga.

— V Stodenci pri Mariboru
dobe po odloku trgov. ministarstva nov
poltni urad.

— Udeleženci Juline šolavnice
so se zadovoljili s pobojlikom, kate-
rega je razvodaljavo obljubilo. — Pa-
sivno razvosteno so pričeli udeleženci
Slovenske šolavnice in Društvo
državnih šolavnic na Očkem in Mo-
ravskem, kar se niso mogli zadovoljiti
s obljubami razvodaljave.

— Iz Maribora. „Školstarr.
Stimmen“ toti protestantovski šepak
Mahnert.

— Mariborske novice. Dotični
Dovnik, kateri je ustrelil svoje šeno,
je doma v Hočak. Živela sta s šeno
lopleca, kar je bil Drenik sila ljubo-
ljeno. — V Stodenci so našli ustrel-
jenega šolavnega sodnega moža.
Najbr se je ustrelil sam. — Zaprli
so 18letnega mlavorko vlcena Vile-
vlika in Drevč. kar je ukradol dikvrt.
posetalku Lohliku tola. — Mariborska

školavna svotr. družava šolavn. grad-
nikov je izterila na sestanku dne
28. sept., da ni udeleževlja s letim iz-
kajenjem plač kakor ga obljublja Julina
šolavnica.

— Iz Maribora. Večkrat imam
pričelnoti opozariti, kako se naši na-
rodni krogi vedajo ob raznih prilikah.
Kar hočemo prevoditi ni novo, bilo je v
naših narodnih listih že večkrat prišlo.

Vabljeni smo mi bili na pogreb.
Rajski je bila sploštevna ooba. Nil
dohanga, da je privrlo ljudstvo od
vseh strani. Stare in mlade, borste in
slobo je priklote stazaj našo fant
svajeno ljubljenco, kromestomno zna-
čaja, narodnjaka od nog do glava.

Prireditev je bila impenozna, za
kar so potrosili dočiji veliki denarja,
pravijo točakla.

Povaki zbor je bil ustaviljen iz
četrtolotnikov.

Dokler oca ni pomolna med pro-
stetim ljudstvom, stikal sam zamo slo-
vensku govornico. Obvok je razvoden
in radevostnot me je prigrala bolj v
oprednje pred otkov, kjer je bilo vse
polno inteligencne vtevilni povaki zbor.
Vozakom je uvažlivo, da su marikarova
zina, sere da bolj tino, vsaj povaki
zbor se mora pripraviti in ta pače če
na drugo pa kako povaje.

Vai v oprednje: inteligencna s slo-
venskim društvom vred bila je sloven-
skega roda; le o pogrebnom društvu
su morom tega trditi; morca je bil
kateri ni Nemec; govurilo pa se je le
nemški. Najraje bi bil slovi sopot
mad naše progreste ljudstva, da ni bilo
tako gnoče. Bal som se najljubša
in slov, da mi zapoje nemško za-
lostinca.

Ko se je začela razlagati slo-
venska: „Nad svedatimi“, mi je od-
bralo, odšalali sam sa.

Curumioje se je nadaljevalo: pri
dohovstvu viala latinščina, pri inteli-
gencni nemščina in pri ubogi slovenski
pari — slovensčina.

Pri pogrebščini — prosti zaberi
— je odšla latinščina in slovensčina,
kar se je duhovnikom odstranila in
ljudstvo poročilo v svoje sol; ostala
je nemščina — naši uobesedenci.
(Kraj in čas vsakom na razpolgo).

Dragi slušaj.

Bilo je v čam, ko se je razila
naše obče so mladina za velikonočne
počitnice.

Vlak je imel oditi proti Celju. Na
kolodvoru vse polno študent in rozni
mladosti. Cirkazja ni bilo na kosca
se kraja. In kakšno je bilo to cir-
kazeje? O, ti blazena nemščina!

Kako lepo bi bila pristojala našim
gujanam slovensčina, koje so prav
gotovo vsaj toliko znale pravilno go-
voriti kakor nemščina.

Šele v sol vsem se so čutilo naše
kandidatnje varna. Prepervale so celo
pot same slovenske pesmi in kramlajo
po nam.

Gospoda moja, kdo je kriv toma?
Dajajmo v prvi vrsti mi odrači dobri
igledi! Ako se bomo mi bali govoriti
javno svoj slovenski jezik, so moremo
tega sakterati od naše mladine. Ako
bomo mi beželi, bo naša mladina tudi
bežela. Koliko je mod naša rezervni
čustalkiv, pa vedar taka strahopet-
nost. Kje je naš čas, kje je naš na-
rodni pesec? Za vsak nemški frivoz
kriči „hoi!“ mi se po svojega „na
star!“ tako bojimo, ako zimo v is-
ključno slov. družbi!

Kakla voli kraljina narodna de-
hovčina se vede prav tako kakor
guri narodna slov. inteligencja. Šledaja
mozi, da je njona strahopetnost večkrat
oparčevana s ostrum na karjavo lid,
kaj pa duhovščina? Ta se silno boji
so predstavljalca, so pedolniki, so
brida. Da se pa tudi ona klanja Nem-
com, kateje nam promocii vrgliti.

Kaker ročno, govorniki moramo
velikot in naših grehah, morda se nas
slaboma vendar le kaj priče.

— V Gradcu se je ustanovila
„Občinska hranilnica in posojilnica“
na zemljo alpskega dedela. Zavrnil bo
skrbni za liter in cen kredit obdržavok.
Največ zalog za zavod imata poljanca
Kiespinger in Kreba.

— Iz Gradca so nam pislo: Blaga-
jujčarkam graško šenske podružnice
„Dr. sv. C. in M.“ in izvoljena gđ.
Aleksandra Zahred ampak gđ. Gerta
Gomilak.

— Iz Dunaja. V ponedeljek se je
medilo takaj odpisovanje združenih
šolskih organizacij. Govorili so s
šolskimi ministrom pl. Derachattom,
s zastopniki raznih privratnih avstrijskih
šolskic, med drugim s ravnateljem
Julije Šolancice, ki je obljubil svršiti
plače delavcem avstr. prop. Julije Šolancice,
kar bo znašalo letno 125 milijona
kron. Vidi se, da bodo šolski-
čarji zmagali.

— Nemškemu „Schulvereinen“
pristopajo znanaji ča posebno visoki
avstrijski plačniki kot ustanovniki.
— V Eggenberga pri Gradcu so
našli v nekom kamnoslem še močno
raspadlo truplo 16 letnega kamno-
solnega stonca Pessla. Dognalo se je,
da se je fant ustrelil valed „nevarne
ljubezni“ do neke Rose.

— Za kitajske misijone so daro-
vali razni ljudje po Slovenskem, veči-
noma šenske — 141 K. Naj bi ji-
raje darovali za domače sboščce ali za
Ciril-Metodovo družbo! Tako bi bilo
vraj storjeno dobro čelo, četim zginejo
navedene kronice bogve v katerih glo-
bokih šepih raznih franciskanov in
misijonarjev. Črna bi morali mi Slo-
vence plačovati takšen narodni davek
za pospeševanje interesov gotovih
evropskih velevalst?

Kronjake.

— Prva državna gimnazija v
Ljubljani so razdeli na slovenski in
nemški oddelci. Vsak oddelci do imel
svojega ravnatelja, katere pa še nista
imenovana. Delitev so provarčisti Nemci
in mi se nam, da tudi slovenski kler-
ikalci niso neobčini pri tem.

— Šolske vesti. Vpisovanje na
novo vstopajočih stencev na II. drž.
gimnaziji se vrši v torek, dne 8. okt.,
starših dne 10. oktobra. — Upo-
sobljnostne preiskanje za ljudske in
moštnešne dele se prične dne 4. no-
vembra.

— Trgovsko-občinska zadruga s
namenom, da preskrbuje trgovcem in
občelnikom cen kredit, sprejema denar
na hranilno vlogo na tekoči račun
proti obrestovanju in ustanovlja bla-
govna skladišča, provozna podjetja in
pomaga članom pri skupnem pridobi-
vanju blaga, so je ustanovila v no-
delje v Ljubljani.

— V Radovljici napravijo ve-
dovod, kanalizacijo in električno ras-
svetljavo.

Primerke.

— V Gerštel je predla znana go-
riška tovarna mila v slovenske robe.

— Fedar. V Črncem kotu v Istri
je pogovore hila Karla Štikovića. V
njej je bila nastanjena trgovina, poštni
urad in uradniška postaja. Škode je
80.000 kron.

— Občinske pekarne. Ker so bili
tržniški pekci brez vsake stemeljivosti
podružni čene vsak vrst kruha, so je

tržniške delavnice in njihših dvoj-
polstake tako razburjajo, da je prišlo
do velikih izgredov. Ko so je razbur-
jenje malo poleglo, je socialna demo-
kracija vzela vso stvar v roke ter do-
segla to, da je mesto odprto pekarno
v svoji rešiji, katere je prodajala kruh
po 30 vin. kg. Socialna demokracija
zahteva, naj se ta provizorična občins-
ka pekarna prenasi v stalno pekarno,
naj se razširi v velepodjetje, katere
naj se odpreni s najmodernejšimi stroji
in spravi po vseh zahtevah tehniških,
trgovskih in zdravstvenih doročnitosti.
Občinske pekarne no bodo imele na-
mena monopolizirati vso pekarsko obrt,
pač pa bodo njih naloga, da spečejo
toliko množino kruha na dan, da bodo
mogle vedno doočati cene. Mestni
zbor je določil 5000 K za pokritje
zgube, ki bi vtegnila nastati, ako bi
bila prodajna cena 30 vin. nižja nego
produktivna cena. To bude s početka,
ko nima občinska pekarna še potrebne
množine moka, lahko mogoče, v bodoče
je pa taka zguba izključena. Uspeh
občinske pekarske je popoln. Tržniška
vlepekarina, katere ravnatelj je še
pred par daveri izjavil, da ne more
dajati kruha po 30 vin. kg in je grozil,
da zapre tovarno in odpusti vse de-
lavce, se je že premislila in je začela
že v ponedeljek prodajati kruh po 28
in 29 vin. kg. za vsakega pekarja
sploh. Tak regulator privratne dobičak-
seljnosti in potrditnosti je v interes
komunov potrebne — vse večje
občine naj bi v tem osiru posnemale
Trst.

Svetovne vesti.

— Greška Hestignose, nekdanja
saksionska kraljica, se je omočila s
glasbenikom Toselijem. — Leopold
Wolfling, nekdanji avstrijski nadvoj-
voda, se je ločil od svoje žene, bivše
igralko Adamovici in se misli znova
poročiti s 30 letno rentirjevo hčerko
Marijo Ritter in Štejnjo.

— Na Dunaju je bil obočen neki
Blocha, ker je zakrivil zavratem umor,
ki dvajsetletni ječi.

— Fedar je izbruhnil na ladiji
„Baron Komony“, ko je še bila na vi-
sokem morju. Ladija se je na to
vaidrala v Barceloni, kjer so pogasili
požar. „Baron Komony“ je last ograk
parobrodne družbe v Boki.

— Rusinske akademsko društvo
v Lvovu je na stalja razpisala. Prvi,
da je politično delovalo.

— V Zagrebu so upeljali elek-
trično razsvetljavo. V soboto, dne
5. okt. bo celo mesto privrkat s elek-
trično razsvetljavo.

— Vseučilišče v Kairu v Egipta
je najslavnije visoka šola mohamed-
danskoga sveta ter bude v kratkem
starilo tisočletnico svojega obstanka.
V čas, ko je to vseučilišče nastalo,
so se stvarjali v Evropi prvi poskusi
vseučiliškega širjenja, ki so pa bili,
kakor a. pr. slavno vseučilišče v Be-
larnu (v Italiji) pod arabskim vplivom.
(Arabei so takra. vladali na Španaskem,
njih naselbine v Južni Italiji in v
Siciliji so bile velike in bogate, vpliv
arabske kulture na evropsko znanstvo
je bil velik.) Tisočletnica kairskega
vseučilišča je tudi zato zanimiva, ker
nam kaže čisto orientalsko sliko. Vse-
učilišče je namočeno v eni najsta-
rejših mešt v Kairu imenovani El-Ashar
in je neprestano v tem postopju še od
888 l. Arabaka vođa je nekđaj oplo-

dila evropskeje delavnice življenja,
dane pa je otrpla, ker so ni znala
oprostiti in okor bogoslovja. Še dan-
danes je arabaka vođa in Mohamedova
vera skoro jedno in isto, koran je še
vedno edin vir vse modrosti. V El
Asharu je molilnica meštice ob enem
tudi poslušalnica vseučilišča. Tla so
pokrita s čilimi (tapeti) in dišaki vstopa-
jo bosi. Na velikem dvorišču sedijo
dišaki po orientalski legi v skupinah
okoli svojega učitelja ter se uče na
glas in pregibajoč celo telo svoje za-
naloge ali molijo na glas. Učni predmeti
so: slovnica, verstvo, pravo, logika
govornikstvo in predavanje korana.
Število dišakov in celoga mohamedan-
skega sveta je prav znatno in je
znatno še nedavno 8000. Vseučilišče
vzdržujejo bogate ustanove.

— Bruna tatvina. Na ogrskih šol-
stevnikah ste bili izvrtini te dal dve
tatvini s uprav amerizansko držnostjo
in spretnostjo. V kapé posestnika So-
kalica je vstopil nek rumenski gospod,
ki se je takoj spustil v pogovor s njim
na nekakem konverzaciji vjedno s ne
priljubljenim ponudil cigareto. Komaj je
je Sokalici pokadil, je tudi še zaspal;
prebedivši se, opazil, da mu manjka
listovca s 10.400 K in zlata ura s ve-
ritično. Cigareta je bila gotovo kloro-
formirana. — Na drugi krog je vstopilo
neko dekletce v kupa laženirja
Papa ter mu posedilo kito rot. Komaj
je Pop odmahal rože, je zaspal; ko se
je prebudil, je opazil, da mu vikradil
listovca s 1044 kroskami.

— Srbski veli na Dunaju. Zednji
ponedeljek je bilo prodanih na Dunaju
1000 srbskih volov. Dospel so na trg
pod imenom bosanskih volov. Trgovci
so jih vtihotapili čez mejo. Kmetijska
urodnaja pisarna na Dunaju se bude
proti temu pritožila.

— „Srpske osmrtnice vrti-
tenje“ je privedilo zadnje vrste ljudi
v Dubrovnik, kjer ga je najprijetnejše
sprajelo hrvaško in srbsko prebivalstvo
ter privedilo v čast srbskim gostom
buket.

— Posvečenje. Blagajnik Lay-
son bruseljske banke je poveril
300.000 frankov in izgubil.

Hiša na prodaji
Obstajata iz kirih posejki, v sredi čela tak
posejki so zahaja predivna dobro vzgojena
gostinca, ostala posejka obsejajata iz 30 ak.
je oddati na najemnika. Tač pove upravitelju
532 „Domovina“ v Celje. 2-2

Gostilniško posestvo
nekđaj Tišler v Vitanju je od
1. februarja 1908 pod zelo ugodnimi
pogoji za oddati v najmu. Vprašanja
in ponudbe se naj naslovijo na
Robert Diehl, Celje
depositer pivovarne J. Koslerja.
530 2-2

Moštne sestavine
za pripravo dobri
domače pijače
Cena za 300 litrov K 20.—
Kaspolija J. KUBER, Gradec
530 Kopljevnica 24. 2-2

Steckenperd lilijino milo
50-57 od Bergmann & dr., Draždani in Dolin na Labi (Ošba) 97
je v celotno po priznanju katere dolžnava dan za človeku, a, najhije občutljivo
milo proti pogum na lice in v drugo celoto, mešče hobe in očrta barvo na obraz.
Kerred je 50 v je dobili po vseh letarnah, drogerijah, trgovinah s čistotni in mihan ter pri trgovci.

I. južnoštajer. kamnoseška industrijska družba i Celje
Nova ulica štov. 11.
Lastniki: ROBERT DIEHL, ANT. KOLENC, FR. STRUPL.

Številčnost in raznovrstnost kamnoseških obrt, v strojnem obratov. Področju, šteti-
kovščevanju vseh strojnih del kakor: stopnje, podstavci, čelni, motorji
i. t. d. in različni kamneri in cementi.
Številčnost delavcev in področje obrtosti su svetovno občutljivo
delo kakor: aluzurji, prižice, obhajilni ml. krovci in krovčni kamneri in
Tlačilovanje ocvta, črvena in belotina s kamnolom ali cementna tlakova.

Industrijska in
področje obrtosti in raz-
ličnih ter najhije šteti-
kovščevanju vseh strojnih
del kakor: stopnje, podstavci,
čelni, motorji i. t. d. in različni
kamneri in cementi.

Industrijska in
področje obrtosti in raz-
ličnih ter najhije šteti-
kovščevanju vseh strojnih
del kakor: stopnje, podstavci,
čelni, motorji i. t. d. in različni
kamneri in cementi.

NIKOLAJŠE STRUPL ZA ČITNE, IKTINE IN GOSMI, KOT VSE DRUGE POTREBČINE ZA TE INSTRUMENTE PRIPOROČA PETER BOSTJE V CELJU.